

INSTRUKTION FÖR RÖNTGENUNDERSÖKNING OCH KLASSIFICERING AV FÖRÄNDRINGAR I RYGGEN (Rygginstruktion)

Godkänd av Kennelklubbens styrelse 7.2.2013, gäller från 1.6.2013. Uppdaterad av styrelsen 26.11.2021, uppdateringar gäller från 1.1.2022.

Denna instruktion kompletterar Bestämmelserna om motarbetande av ärftliga defekter och sjukdomar (fullmäktige 30.11.2008) och Instruktionen för Programmet för motarbetande av ärftliga defekter och sjukdomar (PEVISA-instruktionen, styrelsen 28.8.2008).

1 ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Ärftliga förändringar i ryggen hos hund undersöks med hjälp av röntgen och förändringarna graderas i syfte att samla in avelsdata. Finska Kennelklubben (senare Kennelklubben) godkänner som officiella utlåtanden som har getts enligt denna instruktion.

Röntgenbilderna tas enligt Kennelklubbens instruktioner och vid bedömning av förändringar i ryggen används av Kennelklubben fastställda bedömningsskalor.

Ryggutlåtandet ska ges i hundägarens hemland eller i Finland. Ett utlåtande som getts i ett annat land än i Finland ska innehålla uppgift om i vilket land utlåtandet har getts samt bedömningsskalan, eftersom bedömningsskalorna varierar mellan olika länder och är således inte direkt jämförbara med varandra.

När en hund röntgas i syfte att få ett utlåtande från Kennelklubben bör dessa instruktioner följas och bilder jämte vederbörliga röntgenremisser bör tillställas Kennelklubben, som ger ett officiellt utlåtande om bilderna.

Hundägaren ska meddela veterinären om hunden har genomgått en operation som påverkar utlåtandet. Uppgift om operation antecknas på utlåtandet. Hundens sjukjournal bifogas. För en opererad hund ges resultat enligt den svåraste graden för förändringen i fråga.

Röntgenbilder arkiveras centralt i en av Kennelklubben utsedd plats i minst 10 år, varefter de kan förstöras. Kennelklubben sparar dock varje år bilderna från mars för eventuella senare undersökningar.

2 UTLÅTANDEFÖRFARANDE

Kennelklubbens styrelse utser de veterinärer vars utlåtanden godkänns.

Den officiella avläsaren som utsetts av Kennelklubben får veta hundens ras, ålder, kön och registernummer.

Ett ryggtutlåtande ges endast av bilder som medföljs av Kennelklubbens röntgenremiss, som har fyllts i av röntgenveterinären.

Utlåtandet kan endast ges av röntgenbilder av en hund som vid röntgentillfället varit id-märkt på ett av Kennelklubben godkänt sätt. Id-märkningen ska alltid kontrolleras i samband med undersökningen och uppgift om detta ska antecknas.

En avgift tas ut för ett officiellt utlåtande. Utlåtandet om undersökningen skickas till den mottagare som antecknats på röntgenremissen och resultatet registreras i Kennelklubbens databas.

Uppgift om väsentliga bifynd som upptäcks i röntgenbilden kan antecknas i utlåtandet.

Hunden kan röntgas på nytt tidigast om 6 månader efter det föregående röntgentillfället. Om omröntgen emellertid görs av röntgentekniska skäl är det befogat att låta hunden bli röntgad på nytt snarast möjligt. Avläsande veterinär får tillgång till samtliga bilder från tidigare röntgentillfällen. Utlåtandet om en hund kan ändras till följd av omröntgen.

För importerade hundar, utländska avelshundar och importerad sperma godkänns utlåtanden som är jämförbara med Kennelklubbens skala och för vilka röntgenbilderna har tagits i enlighet med Kennelklubbens rekommendationer. Av utlåtandet ska framgå att hunden har varit id-märkt vid röntgentillfället.

Ifall det inte i hundägarens hemland går att få ett utlåtande som getts i enlighet med Kennelklubbens bedömningsprinciper för en utländsk hund som man har för avsikt att använda i avel, kan en id-märkt hund röntgas enligt Kennelklubbens instruktioner och röntgenbilderna kan skickas för avläsning till Kennelklubben för ett finskt utlåtande (motivering till varför ett utlåtande från Finland önskas för en utländsk hund ska bifogas). Samma förfarande kan tillämpas också före köp av utländsk hund.

3 BEDÖMNINGSSKALOR

3.1 Spondylos (Spondylosis Deformans)

Gradering	Beskrivning
SP0 ren	Inga förändringar
SP1 lindrig	< 3 mm bensporrar konstateras i högst 4 mellanrum eller > 3 mm bensporrar i högst 3 mellanrum eller en osteofyt i högst 2 mellanrum.
SP2 tydlig	Benbrygga (fullständig eller ofullständig) konstateras i högst 2 mellanrum och/eller stora osteofyter i högst 2 mellanrum.
SP3 medelsvår	Benbryggor (fullständiga eller ofullständiga) konstateras och/eller stora osteofyter i 3–7 mellanrum.

SP4 Svårare förändringar än ovan.
svår

Vid avläsning beaktas alla bröstkotor (1–13) samt ländkotorerna (1–7) och korsbenet.

Denna skala följs tills hunden är 5 år gammal. Efter det tas hänsyn till hundens ålder så att vid avläsning av röntgenbilder av en hund i åldern 5–7 år lämnas en benbrygga obeaktad och i åldern 8 år eller äldre lämnas två benbryggor obeaktade. Om en gammal hund emellertid har benbryggor kan den inte få resultatet SP0.

3.2 Förkalkade diskar (Intervertebral Disc Disease, IDD)

Gradering	Beskrivning
IDD0 ren	Inga förändringar
IDD1 lindrig	1–2 delvis eller fullständigt förkalkade diskar
IDD2 medelsvår	3–4 delvis eller fullständigt förkalkade diskar
IDD3 svår	5 eller flera delvis eller fullständigt förkalkade diskar

Utlåtande om IDD kan erhållas endast en gång.

3.3 Ryggkotorernas deformitet (Vertebral Anomaly)

Gradering	Beskrivning
VA0 normal	Inga förändringar
VA1 lindrig	1–2 deformerade kotor
VA2 tydlig	3–4 deformerade kotor
VA3 medelsvår	5–9 deformerade kotor
VA4 svår	10 eller flera deformerade kotor

Svanskotorerna beaktas inte vid avläsning.

Utlåtande om ryggkotorernas deformitet kan erhållas endast en gång.

3.4 Lumbosakral övergångskota (Lumbosacral Transitional Vertebra)

Gradering	Beskrivning
LTV0	Inga förändringar
LTV1	Korsbenets mittkam (S1–S2) är fördelad eller någon annan uppbyggnad som avviker lindrigt från det normala (definition fr.o.m. 1.1.2015)
LTV2	Symmetrisk lumbosakral övergångskota
LTV3	Osymmetrisk lumbosakral övergångskota
LTV4	6 eller 8 ländkotor

Utlåtande om lumbosakral övergångskota kan erhållas endast en gång.

4 GENOMFÖRANDE AV RÖNTGENUNDERSÖKNING

Raserna delas in i tre olika grupper: [Lista 1](#) (kondrodystrofa och övriga i listan nämnda raser), [Lista 2](#) (raser med s.k. korskrusvans) och som tredje grupp övriga raser.

Utlåtande om medfödda förändringar i ryggen (deformerade kotor och lumbosakral övergångskota) kan ges om hunden är minst 12 månader gammal vid röntgenundersökningen. Utlåtandet omfattar också övriga förändringar i ryggen om hunden har fyllt 24 månader vid röntgenundersökningen. Endast raser som finns på Lista 1 kan få ett utlåtande om IDD.

Digitala röntgenbilder skickas elektroniskt i DICOM-format via Kennelklubbens bildmottagningssystem.

Hunden ska sederas eller sövas ner för röntgenundersökningen så att den är tillräckligt avslappnad för lyckade röntgenbilder. Preparat som används samt doser ska antecknas på remissen.

Röntgenbilderna ska i samband med röntgenundersökningen märkas (röntgentejp, markeringsapparat) på ett sätt som inte går att ändra i efterhand. Obligatoriska uppgifter i röntgenbilden är datum och hundens registernummer (eller id-nummer) och sidomarkering (i internationellt identifierbar form, t.ex. sin, dex, R, L) i bilden som tagits då hunden ligger på ryggen (VD).

Röntgenundersökningen genomförs i enlighet med Kennelklubbens anvisningar för tagning av ryggbilder som åtföljs av Lista 1 och 2.

Om hunden inte har röntgats enligt instruktionerna eller om bildernas kvalitet är otillräcklig, måste bilderna i syfte att undvika fel lämnas oavlästa, förutom vid svåra förändringar.

5 BESVÄRSFÖRFARANDE

Överklaganden behandlas utifrån ägarens skriftliga överklagande av en expertarbetsgrupp som utsetts av Kennelklubben. Arbetsgruppens beslut ersätter det tidigare utlåtandet.

Besvärstiden är 90 dagar från den dag utlåtandet har postats. Besväravgiften är dubbla utlåtandeavgiften. Besväravgiften återbetalas om överklagandet konstateras vara välgrundat.

Beslutet ersätter det tidigare utlåtandet.

6 UNDANTAGSFALL

Kennelklubbens avelsvetenskapliga kommitté har rätt att på grund av särskilt vägande skäl i enskilda fall bevilja dispens från bestämmelserna i dessa direktiv.